

PROV. BESTUUR VAN DRENTHE
No.:
Ingek.: 18 DEC 2006
Class nr.:
TE BEH. DOOR:

Aan de leden van raden, staten en besturen van de deelnemende organisaties aan de stuurgroep Agenda voor de Veenkoloniën

Adres Raadhuisplein 1
9501 SZ Stadskanaal
Postbus 140
9500 AC Stadskanaal
T (0599) 631 793
F (0599) 620 744

Datum 15 december 2006 **Onderwerp** Nieuwsbrief december 2006 en halfjaarrapportage 2006
PB/MB/2006-

Geachte mevrouw, geachte heer,

Bijgaand zend ik u, zoals afgesproken in de stuurgroep Agenda voor de Veenkoloniën, een papieren versie van de digitale nieuwsbrief van het projectbureau en een exemplaar van de halfjaarrapportage (2^e n 3^e kwartaal).

Wilt u zorgen voor vermenigvuldiging en verzending van deze documenten naar de leden van raden, staten en algemeen besturen en voor verzending van de betreffende raads-, staten en bestuurscommissies of -vergaderingen. De documenten zijn eveneens te downloaden via www.veenkolonien.nl.

Met vriendelijke groet,

Marjan Bodewits
Communicatieadviseur Agenda voor de Veenkoloniën
T: 0599 631 793
M: 06 43 48 1296
F: 0599 620 744
W: www.veenkolonien.nl

Projectbureau
p/a Postbus 140
9500 AC Stadskanaal
T: (0599) 631 793
of (0599) 631 413

E: m.bodewits@stadskanaal.nl

Nieuwsbrief www.veenkolonien.nl December 2006

De onderwerpen in deze nieuwsbrief zijn:

1. Minister van der Hoeven opent glasvezelnet in Veenkoloniën en Zuidoost-Drenthe
2. Eerste verkenning regiobijdrage verdubbeling N33 Assen - Zuidbroek
3. Staatssecretaris Van Gennip brengt bezoek aan de regio over stand van zaken "Pilot regionale aanpak stimulering ondernemingsklimaat Oost-Groningen/Veenkoloniën"
4. Uitkomsten onderzoek tweederdewegen van DLG
5. Leerstijlen voor Innovatie en Kennisoverdracht voor telers
6. Veenkoloniën telt ruim 2000 voortijdig schoolverlaters: bestuurders slaan handen ineen voor realisering van minimaal 70 werk-leerbanen en intensieve begeleiding in de vorm van huisbezoeken

Minister van der Hoeven opent glasvezelnet in Veenkoloniën en Zuidoost-Drenthe

Minister Van der Hoeven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opende 13 november op basisschool De Butte in Borgercompagnie de supersnelle glasvezelverbinding. Via een live videoverbinding stelden de kinderen vragen aan de Minister over de voordelen van deze glasvezelverbinding voor hun school en omgeving.

De belangstelling van de kinderen ging vooral uit naar hun eigen situatie op school: snellere internetpelletjes tijdens het overblijven op school, de mogelijkheid om thuis via de computer te leren en daardoor niet naar school hoeven en het belang van de computer op school. Daarnaast waren de kinderen ook geïnteresseerd in de studieachtergrond van de Minister en op welke manier je minister kunt worden. Op plezierige wijze beantwoordde de Minister alle vragen van de kinderen. Ook erkende ze het belang van een snelle glasvezelverbinding voor onderwijs, bedrijfsleven en overheden. De Minister gaf tot slot aan dat ze volgend jaar graag eens wil komen kijken hoe het onderwijs ingespeeld heeft op deze nieuwe techniek.

De provincies Drenthe en Groningen, de Agenda voor de Veenkoloniën en LOFAR wilden het dunbevolkte Zuidoost-Drenthe en Zuidoost-Groningen voorzien van een snelle ICT-infrastructuur. Deze initiatiefnemers hebben in samenwerking met SURFnet de vraag naar snelle ICT-voorzieningen in het gebied gebundeld. De verbinding is door Essent Kabelcom aangelegd.

In de loop van dit jaar zijn 200 locaties op het glasvezeltracé aangesloten. Circa 150 scholen (50 in Groningen en 100 in Drenthe) voor basis- en voortgezet onderwijs; twaalf locaties (zoals gemeentehuizen) van de Drentse gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen en de Groningse gemeenten Menterwolde, Pekela, Veendam, Stadskanaal en Vlagtwedde; LOFAR met 20 LOFAR-stations; WoonCom Emmen met vier kantoorlocaties en de Zorggroep Suydevelt met 2 locaties van het Scheperziekenhuis.

Eerste verkenning regiobijdrage verdubbeling N33 Assen - Zuidbroek

Vrijdag 1 december heeft Rijkswaterstaat samen met de provincies Groningen en Drenthe de Startnotitie ten behoeve van de verdubbeling van de N33 uitgebracht. In de Startnotitie wordt een schets gegeven van de problemen op dit weggedeelte. Daarnaast zijn mogelijke oplossingen voorgesteld en wordt aangegeven welke effecten worden bestudeerd. Alle belanghebbenden en betrokkenen kunnen in de periode van 30 november 2006 tot en met 10 januari 2007 inspreken op de startnotitie.

Begin dit jaar is minister Peijs van V&W met de regio overeengekomen de N33 te gaan verdubbelen. Hiervoor zijn geld toegezegd zowel door het Rijk als door de regio. Met het uitbrengen van de

startnotitie start Rijkswaterstaat de formele wettelijke procedure om te komen tot een zogeheten Tra-
cébesluit voor de verdubbeling van de N33 tussen Assen en Zuidbroek.

Tijdens de onderhandelingen is in afstemming met het Platform N33 door de provincies Groningen en Drenthe een regionale bijdrage van maximaal 50 miljoen euro toegezegd. Ter voorbereiding hierop heeft de stuurgroep een eerste verkenning gedaan. Beide provincies en vertegenwoordiging van gemeenten hebben een voorstel opgesteld voor de verdeling over de partners. Met gemeentes die een direct eigenbelang hebben bij de N33 is reeds gesproken over een extra bijdrage. Ook het bedrijfsleven wordt middels de koepelorganisaties gevraagd hun financiële inzet te bevestigen.

Staatssecretaris Van Gennip brengt bezoek aan de regio over stand van zaken "Pilot regionale aanpak stimulering ondernemingsklimaat Oost-Groningen/Veenkoloniën"

Op 19 september is het pilot project Regelruime Regio gestart met de opening van het Regionaal Meldpunt Regellast. Bij dit meldpunt kunnen ondernemers hun ervaringen en suggesties met betrekking tot knelpunten in de dagelijkse praktijk melden. Het meldpunt is een eerste uitwerking van het convenant de "Pilot regionale aanpak stimulering ondernemingsklimaat Oost-Groningen/Veenkoloniën". Dit convenant is op 7 juni ondertekend door de vertegenwoordigers van de Agenda voor de Veenkoloniën, de Streekraad Oost-Groningen, Kamers van Koophandel Drenthe en Groningen, MKB-Noord en de ministeries van EZ en VROM. Oost-Groningen en de Veenkoloniën waren daarmee samen de eerste regio in Nederland waar een dergelijk Meldpunt is geopend. Op 7 februari 2007 brengt staatssecretaris Van Gennip van Economische Zaken een bezoek aan de regio om zich over de voortgang van de pilot te laten informeren.

Uitkomsten onderzoek tweederdewegen van DLG

In het kader van de Inplaatsing Melkveehouderij in de Veenkoloniën heeft de Dienst Landelijk gebied, in opdracht van de stuurgroep, het onderzoeksrapport tweederde wegen afgerond. Hiermee is de haalbaarheid onderzocht van inplaatsing of verplaatsing van agrarische bedrijven naar tweederdewegen in het gehele gebied van de Veenkoloniën. Tweederdewegen zijn parallelwegen die op tweederde afstand van de lintbebouwing en dus buiten het woongebied liggen. Het doel van het onderzoek was het nagaan waar (binnen het pilotgebied) ruimte is voor inplaatsers en het in kaart brengen van knelpunten bij huidige bedrijven in het lint. In het rapport wordt aangegeven waar in het gebied mogelijk een oplossing is voor alternatieve bouwlocaties buiten de bestaande linten.

Uit het onderzoek is onder andere gebleken dat er bij de reeds gevestigde bedrijven behoefte is aan opschaling en grotere bouwblokken. Deze zijn verspreid over de Veenkoloniën te vinden, maar met name in het oostelijk gedeelte. In het westelijk deel van de Veenkoloniën blijkt voor zowel de bestaande bedrijven als de in te plaatsen bedrijven de grootschaligheid ruimte te kunnen scheppen.

Verder blijkt dat bedrijven door de uitbreiding of inplaatsing op huidige agrarische bedrijfslocaties in bebouwingslinten beperkt kunnen worden door de richtlijn geurhinder. Door bedrijven uit dergelijke linten te plaatsen worden meer mogelijkheden gecreëerd.

Kijk op www.inplaatsing.veenkolonien.nl voor meer informatie over dit onderwerp.

Leerstijlen voor Innovatie en Kennisoverdracht voor telers

AVEBE wil met Rijksuniversiteit Groningen een project opzetten om telers te stimuleren innovatieve middelen in te zetten. Aanleiding hiervoor is de grote groep telers die onvoldoende rendement haalt uit het telen van zetmeelaardappelen. Wil de continuïteit van de zetmeelaardappelindustrie verzekerd zijn, dan moet minstens 70% van de telers duurzaam economisch rendement kunnen behalen, aldus de AVEBE.

De teelt van aardappelen en suikerbieten staat onder toenemende druk door het wegvallen van Europese subsidies en de aanscherping van beleid. Om de tegenvallende inkomsten te compenseren is een projectplan ontwikkeld, genaamd NemaDecide 2. Het projectplan is een initiatief van de Adviesraad Agrobusiness (ARA) en behelst een rekenprogramma dat de populatie van bepaalde ziekteverwekkers kan voorspellen. Hiermee kan de schade aan aardappelen worden voorkomen en bestrijdingsmiddelen geminimaliseerd.

Het systeem wordt reeds op grote schaal in Nederland gebruikt in de voorlichting van telers. Vooral nu de wettelijke maatregelen rond aardappelmoetheid worden aangescherpt, voorziet het systeem in de behoefte van telers meer informatie te verkrijgen over ziekteverwekkers. Zo stelt het rekenprogramma telers in staat om behalve aardappelmoetheid ook de quarantaine aaltjes (ziekteverwekkers) in hun percelen te beheren zodat de populatie verdwijnt of van onschadelijke omvang is. Decide is met name ook geschikt voor biologische telers.

De gebruikers, aardappeltelers, zijn tot nu toe zeer tevreden over het systeem maar hebben nog wel gepleit voor een aantal verbeteringen, deze zijn in het projectplan meegenomen. De Adviesraad Agrobusiness (ARA) staat zeer positief tegenover dit project.

Veenkoloniën telt ruim 2000 voortijdig schoolverlaters: bestuurders slaan handen ineen voor realisering van minimaal 70 werk-leerbanen en intensieve begeleiding in de vorm van huisbezoeken

Een goede aansluiting tussen scholing en werk is één van de zeven thema's van de Agenda voor de Veenkoloniën. Om dit te realiseren is het afgelopen jaar flink ingezet op het beter in kaart krijgen van de voortijdig schoolverlaters: jongeren die zonder diploma van het Middelbaar Beroepsonderwijs of HAVO/VWO de school verlaten. Tijdens de werkconferentie "Een goede toekomst voor alle jongeren in de Veenkoloniën" zijn deze cijfers onder de loep genomen en diverse initiatieven gepresenteerd. Uit de cijfers blijkt dat ruim 2000 jongeren in de Veenkoloniën de school verlaten zonder een diploma op het niveau van de startkwalificatie. Tevens is gebleken dat er 1.000 jongeren als werkloos werkzoekende staan ingeschreven bij het CWI. Een groot deel van deze groep is eveneens voortijdig schoolverlater.

In aanwezigheid van dertig bestuurders en beleidsmedewerkers zijn de cijfers omtrent voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid van 2005 met die van dit jaar vergeleken. Uit de resultaten is onder andere gebleken dat het afgelopen schooljaar maar liefst 2000 jongeren de school hebben verlaten zonder startkwalificatie. Verder is gebleken dat er te weinig BBL-banen zijn. Dit zijn werk-leerbanen waarbij de jongere 4 dagen werkt en 1 dag onderwijs volgt bij het ROC of AOC. Voor veel jongeren is dit vaak de enige manier om een diploma op startkwalificatieniveau te behalen.

Overheden kunnen zelf hun rol als werkgever actief oppakken, aldus het advies van Henk Krauwel van de Taskforce Jeugdwerkloosheid. Ook spreekt het voorbeeld van wethouder Aboutaleb de Veenkoloniale bestuurders zeer aan om in de veenkoloniën actief op huisbezoek te gaan. Intensieve begeleiding, daar gaat het om!

De belangrijke vraag óf de Agenda voor de Veenkoloniën haar meerwaarde, naast allerlei andere waardevolle initiatieven, heeft laten zien en haar rol nog kan versterken, is tijdens de werkconferentie zeer nadrukkelijk bevestigd door de aanwezige bestuurders. Ter plekke zijn afspraken gemaakt om aan de slag te gaan. De uitkomsten van de werkconferentie worden vertaald in een concreet actieplan. Naast huisbezoek en de realisatie van minimaal 70 werk-leerbanen bij de aangesloten gemeenten, waterschappen en provincies is een verbeteringslag in de rapportage, registratie en monitoring van de jongeren noodzakelijk.

De afspraak om als overheidsorganisaties gezamenlijk deze werk-leerbanen te realiseren is uniek in Nederland en leidt mogelijk tot een landelijke pilot. De eerste contacten hierover zijn gelegd en zijn positief.

En verder

Op 13 januari 2007 wordt de workshop Neo-veenkoloniaal bouwen en wonen gepresenteerd aan de stuurgroep en andere genodigden.

Op 7 februari brengt Staatssecretaris Van Gennip in het kader van "Pilot regionale aanpak stimulering ondernemingsklimaat Oost-Groningen/Veenkoloniën" een bezoek aan de regio.

Donderdag 22 februari van 09.30 uur tot 11.30 uur (afwijkend tijdstip) is de volgende stuurgroepvergadering in het gemeentehuis van Stadskanaal.

Agenda voor de **Veenkoloniën**

Haljaarrapportage projectbureau

2^e en 3^e kwartaal 2006

december 2006

Onderwerpen

Inleiding

Projecten

Agendapunt 1: Scholing, werk en ondernemen

- 1.1. Scholing en werk
- 1.2. Brede scholen en multifunctionele centra
- 1.3. Versterking MKB- productie-industrie
- 1.4. Regellichte Zone/Regelruime Regio
- 1.5. Agrofood gerelateerde bedrijvigheid; Bedrijvenpark Zuid Groningen

Agendapunt 2: Wonen en cultuurhistorie

- 2.1. Neo-veenkoloniaal bouwen

Agendapunt 3: Diversiteit Landbouw

- 3.1. Inplaatsing melkveehouderij en Project Nieuw-Buinen
- 3.2. Haalbaarheid ontwikkeling teelt vezelhennep
- 3.3. Verwachte initiatieven ARA; onder andere Ondersteuning Biomassa Expertise Noord Nederland (BEN) en Nieuwe teelten

Agendapunt 4: Water en natuur

- 4.1. Uitvoeringsprojecten Runde en Veenparkkanaal
- 4.2. Waterdrager

Agendapunt 5: Infrastructuur

- 5.1. Ombouw N33 tot verdubbelde autoweg
- 5.2. Verbetering N366 en N391/Rondweg Emmen

Agendapunt 6: Recreatie en Toerisme

- 6.1. Vaarverbindingen herstellen
Vaarverbinding Erica – Ter Apel
Vaarverbinding Zuidlaardermeer – Oost-Groningen
- 6.2. ‘Tussen Hondsrug en Hummling en Naturpark Moor’

Agendapunt 7: ICT

- 7.1. Veenkoloniaal glasvezeltracé
- 7.1.a. Vervolg project ICT Breedbandmogelijkheden

Stuurgroep en projectgroep

Werkzaamheden Projectbureau

Inleiding

In deze haljaarrapportage wordt door het projectbureau de inhoudelijke en financiële voortgang gerapporteerd van de Agenda voor de Veenkoloniën. In de rapportage treft u de stand van zaken per Agenda project in het tweede en derde kwartaal van 2006. Daarnaast een overzicht van de belangrijkste beslispunten in het tweede en derde kwartaal van de stuurgroep en actuele informatie van het projectbureau.

De voortgang van de Agenda projecten wordt vanaf het najaar van 2006 structureel via een rapportageformulier geregistreerd en bewaakt. Die informatie wordt via de projectleiders verzameld. In de rapportage aan de stuurgroep wordt, zoals gebruikelijk op hoofdlijnen gerapporteerd. De uitgebreide versie is op verzoek digitaal beschikbaar.

Na vaststelling in de stuurgroepvergadering van 7 december 2006 wordt de halfjaarrapportage op de website www.veenkolonien.nl geplaatst.

Na de gemeenteraadsverkiezingen zijn vier nieuwe stuurgroepleden benoemd. Burgemeester Rein Munniksma, van de gemeente Aa en Hunze, Wethouder Jan Kuper, van de gemeente Emmen, Wethouder Frans Luickx van de gemeente Hoogezand-Sappemeer en Wethouder Markus Ploeger van de gemeente Menterwolde. In deze nieuwe samenstelling heeft de stuurgroep uit haar midden de definitieve portefeuillehouders per project benoemd. Hiermee was het projectenoverzicht compleet en kon de publicatie "Resultaten 2005 en projecten 2006-2008" worden gedrukt!

Projecten

Hieronder treft u de belangrijkste ontwikkelingen en actuele resultaten van de Agendapunten en bijbehorende Agendaprojecten:

Agendapunt 1: Scholing, Werk en Ondernemen

1.1. Scholing en werk

Projectleiding: Gemeente veendam

Portefeuillehouder: A. Meijerman

Projectleider: Leontien Kompier (werkconferentie: Breuer-Institute)

Op 3 november 2006 is de vervolgwerkconferentie Scholing en Werk georganiseerd over het onderwerp: "Een goede toekomst voor alle jongeren in de Veenkoloniën".

Omdat relatief veel jongeren voortijdig het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie is een goede aansluiting tussen scholing en werk één van de zeven thema's van de Agenda voor de Veenkoloniën. In oktober 2005 is de eerste werkconferentie georganiseerd. Toen bleek dat er een hiaat bestond in het verzamelen en de eenduidigheid van cijfers. Ook was de constatering dat er al vele en diverse initiatieven waren in de regio en stond de meerwaarde van de actie van de Agenda ter discussie.

In aanwezigheid van zo'n 30 bestuurders en beleidsmakers is op een scherpe manier (war-room-aanpak) teruggeblikt op cijfers en resultaten van dit jaar. Ook is vanuit de ervaringen van de Task Force Jeugdwerkloosheid de "blik" op de Veenkoloniën geworpen en zijn lopende en nieuwe initiatieven op het gebied van Voortijdig Schoolverlaten en Jeugdwerkloosheid gepresenteerd.

De belangrijkste vraag óf de Agenda voor de Veenkoloniën haar meerwaarde heeft laten zien en haar rol nog kan versterken, is zeer nadrukkelijk bevestigd door de aanwezige bestuurders.

Hiermee is voor de portefeuillehouder de tijd rijp een actieplan te maken!

Een actieplan enerzijds gericht op de verbeterslag in rapportage, registratie en monitoring van de Drentse en Groningse cijfers, anderzijds op het creëren en realiseren van 70 werk leerwerkplekken (BBL). Hiermee kan de Regio Veenkoloniën een landelijke pilot realiseren in opdracht van de Taskforce Jeugdwerkloosheid (ministeries OCW en SZW). De eerste contacten hierover zijn gelegd en zijn positief. De Agenda voor de Veenkoloniën coördineert op deze punten in samenwerking met bestaande netwerken.

1.2. Brede scholen en multifunctionele centra

Projectleiding: gemeente Borger-Odoorn

Portefeuillehouder: T. Slagman-Bootsma

Projectleider: C. Houtenbos

In de periode januari t/m maart 2006 zijn vier netwerkbijeenkomsten gehouden. Afwisselend is aandacht geschonken aan de financiële, sociale en fysieke aspecten van de brede school. De informatie is vastgelegd en verspreid, onder andere via de website van de Agenda. Ook zijn aanbevelingen gedaan. Eén van de aanbevelingen is het houden van twee extra bijeenkomsten in het najaar van 2006.

De twee extra bijeenkomsten stonden gepland voor september en november. De bijeenkomst in september werd door slechts vier medewerkers van de bij de Agenda van de Veenkoloniën aangesloten partners bezocht. Reden om na overleg tussen opdrachtgever en –nemer te besluiten om

de laatste bijeenkomst geen doorgang te laten vinden maar de resterende beschikbare uren te gebruiken voor het maken van een actueel overzicht van de stand van zaken per gemeente over de brede school en het aanvullen van de informatie op de website www.veenkolonien.nl met actuele informatie, zoals de projecten van Nederland Breedbandland.

In het kader van de implementatie van het Veenkoloniaal glasvezeltracé komt het thema Brede School in combinatie met andere projecten van Nederland Breedbandland overigens opnieuw in beeld.

1.3. Versterking MKB- productie-industrie

Projectleiding: uitbested aan Syntens (Instituut voor Innovatie MKB)

Portefeuillehouder: H. Gerritsen

Projectleider: B. van Zanten (Kamer van Koophandel)

Dit is het derde project in het kader van Scholing Werk en Ondernemen, gericht op versterking van de MKB productie-industrie door middel van stimulering van innovatie. De maakindustrie is in de Veenkoloniën en Oost-Groningen relatief sterk vertegenwoordigd. De sector telt 360 bedrijven met vijf of meer werkzame personen. De positie staat onder druk door externe concurrentie, de vele regels, de hoge productiekosten en een te geringe input van kennis. Vernieuwing is essentieel om deze bedreigingen het hoofd te bieden. Het kennisniveau moet omhoog om de concurrentie aan te kunnen. De ervaring leert dat kleinere bedrijven daar uit eigen beweging te weinig aan toe komen. Die zijn vooral gericht op de kortere termijn.

Om het thema Innovatie en de kansen en mogelijkheden goed in kaart te brengen in de Veenkoloniën, worden in totaal 120 bedrijven door Syntens benaderd en doorgelicht op hun innovatievermogen en -kansen. Deze doorlichtingen resulteren ondermeer in de vorming van innovatiekringen, waarin bedrijven gezamenlijk aan de slag gaan.

In het tweede en derde kwartaal van 2006 zijn 21 bedrijven benaderd. Met deze 21 zijn inmiddels 7 innovatietrajecten gestart en zijn drie IAP's (Innovatie actieplannen) gerealiseerd.

De begeleidingscommissie van het project, bestaande uit ondernemers en financiers is tot nu toe één keer bij elkaar geweest. De Kamer van Koophandel coördineert namens alle partners (Agenda voor de Veenkoloniën, Provincies Drenthe en Groningen, MKB Noord, Kamer van Koophandel Groningen en Drenthe, Streekraad, Rabobank).

1.4. Regellichte Zone/Regelruime Regio

Projectleiding: Streekraad Oost-Groningen

Portefeuillehouder: J. Stavast

Projectleider: D.

Heesterbeek

Op 7 juni is in Den Haag vanuit de Agenda voor de Veenkoloniën door portefeuillehouder Jur Stavast het convenant "Regionale aanpak stimulering ondernemingsklimaat Oost-Groningen/Veenkoloniën" ondertekend. De Agenda is één van de regionale partners, die samen met het Ministerie van Economische Zaken afspraken heeft gemaakt. Vanuit alle 13 partners van de Agenda zijn vervolgens contactpersonen benoemd, die worden betrokken bij de coördinatie van de uitvoering van het convenant.

De officiële kick-off van het convenant was op 19 september 2006. Toen is ook het Regionale Meldpunt Regellast geactiveerd. Dit meldpunt blijft open tot 31 december 2006 en is bedoeld voor ondernemers om rechtstreeks hun ervaringen met ondernemen in deze regio te kunnen melden.

Bij de Kick-Off waren veel bestuurders aanwezig en een handjevol ondernemers. Reden om meer publiciteit te organiseren omtrent Convenant en Meldpunt. Dit is inmiddels gebeurd en medio oktober heeft dit geleid tot 30 meldingen.

De bemensing van de werkgroepen vanuit alle betrokken overheden bleek geen gemakkelijke opgave. Te weinig capaciteit en onvoldoende bekendheid over de gemaakte afspraken, zijn daarvoor belangrijke redenen. Een bestuurlijk akkoord is niet vanzelfsprekend vertaald in ambtelijke inzet.

Inmiddels is een plan van aanpak gerealiseerd waarin de inzet van de beide ministeries EZ en VROM zichtbaar is gemaakt, hoe de aansturing per doelstelling eruit ziet en welke inzet van menskracht daarbij nodig is. Voorlopig blijft dit nog wel een punt van aandacht!

Het bezoek van de Staatssecretaris aan de regio, om zich over de resultaten en voortgang van het convenant te laten informeren, is gepland op 12 maart 2007. Hierbij worden de leden van de stuurgroep uitgenodigd aanwezig te zijn.

1.5. Agrofood gerelateerde bedrijvigheid; Bedrijvenpark Zuid Groningen

Projectleiding: gemeente Vlagtwedde

Portefeuillehouder: Henk Bleker

Projectleider: n.v.t.

Het onderzoek naar de mogelijkheden voor verbreding (verwerking biomassa) van het bedrijvenpark Zuid-Groningen, is afgerond en de stuurgroep heeft als medefinancier kennis genomen van de uitkomsten. Het bedrijvenpark Zuid-Groningen is een relatief nieuw bedrijvenpark gericht op agrofood bedrijvigheid. Door de aanwezigheid van een grote warmtekrachtinstallatie is energie tegen relatief gunstige condities beschikbaar. De intensieve samenwerking tussen de bedrijven draagt bij aan het duurzame karakter van het bedrijvenpark.

Voor nieuwe industriële ontwikkelingen is er bij het park voldoende ruimte. Daarnaast biedt het duurzame karakter van het park en ambities van de aanwezige bedrijven voor industriële vernieuwing, diverse aanknopingspunten voor het aantrekken van nieuwe functies.

De stuurgroep laat verdere actie in eerste instantie over aan de Stichting bedrijvenpark.

Agendapunt 2: Wonen en cultuurhistorie

2.1. Neo-veenkoloniaal bouwen

Projectleiding: Hoogezand-Sappemeer

Portefeuillehouder: F. Luijckx

Projectleider: B. Perdok

Wonen is het tweede thema in de Agenda voor de Veenkoloniën. Wonen is in dit thema onlosmakelijk verbonden met cultuurhistorie. De vraag die in dit project wordt beantwoord is hoe beide zijn te combineren. Hiermee wordt een brug geslagen naar meerdere doelen, zoals

- Ingaan op het advies van het kwaliteitsteam van de Regio Groningen-Assen: “Waaruit bestaat de inspiratie van de bestaande linten, wat maakt een lint anders dan een traditionele straat?” Deze vraag wordt beantwoord door middel van een pilotproject van enige omvang dat werkelijk wordt uitgevoerd. (de Laveiweg in Hoogezand-Sappemeer)
- Actie met de aanbeveling Groene Ster/ Stichting Innovatie Veenkoloniën over de “Herwaardering van het lint”. Hiermee wordt ingespeeld op transformatie van leef,- werk,- en woonstijlen van de bewoners in een nieuw of gerevitaliseerd lint
- Actie met de aanbevelingen uit het Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

De combinatie van deze doelen moet leiden tot het realiseren van ontwerpen voor in eerste instantie, drie voorbeeldlocaties in de Drents – Groningse Veenkoloniën (locatie Hoogezand-Sappemeer, locatie Veendam en locatie Aa en Hunze).

In het tweede kwartaal is een vooronderzoek uitgevoerd door Bureau OKRA op basis van de volgende vraagstelling:

“ waarmee onderscheidt een lint zich van een gewone straat en hoe kan een lint worden ontwikkeld dan wel worden hergewaardeerd. Centraal staat de aandacht voor (nieuwe) leef,- werk,- en woonstijlen van huidige en toekomstige bewoners in de Veenkoloniën”.

De uitkomsten van het vooronderzoek naar wat het specifieke architectonische en landschappelijke is van een lint, is op 12 juni gepresenteerd en besproken met twee opleidingsinstituten (Academie voor Bouwkunst en Van Hall Larenstein). Beide opleidingsinstituten zijn verzocht ontwerpen uit te werken voor de ontwikkeling van een nieuw lint, verdere ontwikkeling/verdichting binnen een

bestaand lint en uitbreiding /verlenging van een bestaand lint. Zowel de uitkomsten van het onderzoek als de drie ontwerpen worden op 13 januari 2007 gepresenteerd en beoordeeld door een panel van deskundigen tijdens de workshop (onder andere Rijksbouwmeester, Rijkslandschapsarchitect, provinciaal Bouwheerschap etc.). Hierbij zijn ook alle sturgroepleden uitgenodigd. Ten slotte zullen de ontwerpen worden gepubliceerd in een handig boekwerk, waarmee de overdraagbaarheid is gegarandeerd. De gemeente Hoogezand-Sappemeer is formeel opdrachtgever van dit project en levert de projectleiding.

Agendapunt 3: Diversiteit Landbouw

3.1. Inplaatsing melkveehouderij

Projectleiding: Dienst Landelijk Gebied (H. de Jong Postumus)

Portefeuillehouder: J. Broertjes

Projectleider: Jacqueline Dijksterhuis (provincie Drenthe)

Vanaf de aanvang van het project tot op heden zijn er gesprekken, bezoeken, excursies of andere contacten geweest met ongeveer 80 inplaatsingskandidaten, uit de provincies Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Utrecht, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Limburg. Veel van deze kandidaten kwamen niet in aanmerking omdat zij niet voldeden aan de criteria die gesteld waren voor de pilot. Kandidaten die wel voldeden zijn om diverse redenen afgehaakt in het vervolgproces. Tot op heden is 1 kandidaat uit Drenthe in 2006 daadwerkelijk ingeplaatst in de Pilot. Op 20 april is het bedrijf feestelijk geopend.

Verder zit er nog een kandidaat in een vergevorderd stadium van inplaatsing. Deze partij wordt in het kader van de pilot begeleid in de contacten met de gemeente, provincie en overige instanties. Op kavel die de kandidaat verwerft zit geen bouwmogelijkheid. Hiervoor wordt een bestemmingsplanwijzigingsprocedure gevolgd. Vervolgens kan de aanvraag van een milieu- en bouwvergunning ingediend worden. Op dit moment wordt met een zestal kandidaten gepraat over inplaatsing, waarbij binnenkort weer een paar bezichtigingen in de pilot worden georganiseerd.

Voorts is onlangs, in het kader van de Inplaatsing Melkveehouderij in de Veenkoloniën, door DLG het onderzoeksrapport tweederde wegen afgerond. Hiermee is de haalbaarheid onderzocht van inplaatsing of verplaatsing van agrarische bedrijven naar tweederdewegen in het gehele gebied van de Veenkoloniën. Tweederdewegen zijn parallelwegen die op tweederde afstand van de lintbebouwing en dus buiten het woongebied liggen. Het doel van het onderzoek was het nagaan waar (binnen het pilotgebied) ruimte is voor inplaatsers en het in kaart brengen van knelpunten bij huidige bedrijven in het lint. In het rapport wordt aangegeven waar in het gebied mogelijk een oplossing is voor alternatieve bouwlocaties buiten de bestaande linten.

Uit het onderzoek is onder andere gebleken dat er bij de reeds gevestigde bedrijven behoefte is aan opschaling en grotere bouwblokken. Deze zijn verspreid over de Veenkoloniën te vinden, maar met name in het oostelijk gedeelte. In het westelijk deel van de Veenkoloniën blijkt voor zowel de bestaande bedrijven als de in te plaatsen bedrijven de grootschaligheid ruimte te kunnen scheppen.

Verder blijkt dat bedrijven door de uitbreiding of inplaatsing op huidige agrarische bedrijfslocaties in bebouwingslinten beperkt kunnen worden door de richtlijn geurhinder. Door bedrijven uit dergelijke linten te plaatsen worden meer mogelijkheden gecreëerd.

Periodiek worden er vergaderingen gehouden van de projectgroep, met vertegenwoordigingen van de provincies Drenthe en Groningen, LNV-Noord, DLG, waarbij de Groene Coalitie (LTO en Milieufederatie) agendalid zijn.

3.2. Haalbaarheid ontwikkeling teelt vezelhennep

Projectleiding: Gemeente Pekela

Portefeuillehouder: M. Schollema

Projectleider: H. Pesman

Met het gegeven dat zich in de Veenkoloniën een enthousiaste groep telers bevindt, heeft de sturgroep in het eerste kwartaal ingestemd met het onderzoek hoe “van Idee naar Innovatie” kan worden geschakeld. Het onderzoek, uitgevoerd door New Engine, stelt het volgende:

1. Zijn er voldoende afzet mogelijkheden? Hierbij gaat het om het in kaart brengen van de markt, zoals:

2. Welk technisch concept is het beste en levert het meeste rendement op?
3. Het opstellen van een business model
4. Hoe kan bij de grove doorrekening met het initiatief geld verdiend worden en wat is de rendementsverwachting?

Conclusies

- De verwerking volgens het meest waarschijnlijke scenario levert geen extra waarde creatie.
- De waarde creatie varieert tussen -1.56 miljoen (ongunstigste) tot 1.7 (gunstigste)
- Investering in bestaande faciliteiten biedt geen verbetering in waarde creatie ten opzichte van greenfield.
- Vanuit keten perspectief kan hennep teelt mogelijk meer waarde creëren dan alternatieve teelten.
- Hennep teelt wel aantrekkelijk gezien vanuit portfolio perspectief.

Aanbevelingen

- Doen mits men mogelijkheden ziet voor:
 - Worldclass manufacturing
 - Proces verbetering
 - Verbetering van de opbrengst per hectare
 - Onderzoek naar mogelijke opbrengsten van het meel
 - Nader onderzoek gewenst naar de waarde propositie voor de teler (opbrengsten+.....) alternatieve teelten.

Gezien bovenstaande conclusies en aanbevelingen is de stuurgroep geadviseerd een vervolgstap te zetten en nader onderzoek te ondersteunen gericht op de procesoptimalisatie. Het is gewenst de waarde propositie voor de teler te bepalen. Daarnaast kan deze vervolgstap worden gezien als een marketingstrategie naar de potentiële telers en van de verdere analyse naar aanwezige, benodigde en/of ontbrekende competenties. Het gaat hier om noodzakelijk aanvullend onderzoek, voordat definitieve conclusies kunnen worden getrokken.

In de stuurgroepvergadering van 18 mei 2006 zijn de inhoudelijke resultaten van het onderzoek naar de haalbaarheid van vezelhennep besproken en beoordeeld. De stuurgroep was van mening het resterende onderzoek door de telers te laten financieren en heeft aldus die vraag aan de telers voorgelegd. Het gaat hierbij om een bedrag van € 25.000. In het derde kwartaal heeft dit nog niet tot vervolgacties geleid.

3.3. Verwachte initiatieven ARA; onder andere

- Ondersteuning Biomassa Expertise Noord Nederland (BEN)
- Nieuwe teelten

Vanuit de Adviesraad Agrobusiness (van het SNN) wordt gewerkt aan de voorbereiding van diverse projecten. Vanwege de geormerkte Veenkoloniale gelden heeft de stuurgroep een adviserende rol en wordt om die reden goed afgestemd met de Agenda voor de Veenkoloniën. In het derde kwartaal zijn twee projecten ter advisering voorgelegd aan de stuurgroep. Het gaat om projecten gericht op kwaliteitsverbetering van de aardappelzetmeel, zowel de teelt zelf als een kwaliteitsslag bij de ondernemers. Ook is de adviesraad betrokken bij het onderzoek over vezelhennep.

AVEBE wil met Rijksuniversiteit Groningen een project opzetten om telers te stimuleren innovatieve middelen in te zetten. Aanleiding hiervoor is de grote groep telers die onvoldoende rendement haalt uit het telen van zetmeelaardappelen. Wil de continuïteit van de zetmeelaardappelindustrie verzekerd zijn, dan moet minstens 70% van de telers duurzaam economisch rendement kunnen behalen, aldus de AVEBE.

De teelt van aardappelen en suikerbieten staat onder toenemende druk door het wegvallen van Europese subsidies en de aanscherping van beleid. Om de tegenvallende inkomsten te compenseren is een projectplan ontwikkeld, genaamd NemaDecide 2. Het projectplan is een initiatief van de Adviesraad Agrobusiness (ARA) en behelst een rekenprogramma dat de populatie van bepaalde ziekteverwekkers kan voorspellen. Hiermee kan de schade aan aardappelen worden voorkomen en bestrijdingsmiddelen geminimaliseerd.

Het systeem wordt reeds op grote schaal in Nederland gebruikt in de voorlichting van telers. Vooral nu de wettelijke maatregelen rond aardappelmoetheid worden aangescherpt, voorziet het systeem in de behoefte van telers meer informatie te verkrijgen over ziekteverwekkers. Zo stelt het rekenprogramma telers in staat om behalve aardappelmoetheid ook de quarantaine aaltjes (ziekteverwekkers) in hun percelen te beheren zodat de populatie verdwijnt of van onschadelijke omvang is. Decide is met name ook geschikt voor biologische telers.

De gebruikers, aardappeltelers, zijn tot nu toe zeer tevreden over het systeem maar hebben nog wel gepleit voor een aantal verbeteringen, deze zijn in het projectplan meegenomen. De Adviesraad Agrobusiness (ARA) staat zeer positief tegenover dit project.

Agendapunt 4: Water en natuur

4.1. Uitvoeringsprojecten Runde en Veenparkkanaal

Projectleiding: Dienst Landelijk Gebied (*W. Haasken*)

Portefeuillehouder: A. Edelenbosch

Projectleider: G. Meijers (*provincie Drenthe*)

Het project Kruisingen Runde is verdeeld in drie onderdelen:

1. Aanleg van vier bruggen en een stuw

Het bestek is opgesteld en de aanbesteding is gepland op 20 december en gunning eind december. De werkzaamheden dienen voor 30 juni 2007 te zijn afgerond.

2. Aankoop en sloop van een schooltje

Het schooltje in Emmer Compascuum is inmiddels door de gemeente Emmen gekocht en zal eind augustus 2007 leeg worden opgeleverd, zodat de sloop van het gebouw voor 1 november gereed kan zijn.

3. Ruimte voor de Runde (berging)

Dit werk is onderdeel van een groter project, te weten de aanleg van landschappelijke elementen rondom de Runde. Dit bestek is inmiddels gegund aan de fa. Hoornstra. De werkzaamheden zijn op 18 oktober gestart en dienen voor 30 juni 2007 te zijn afgerond.

Het project is onderdeel van een groter geheel: de ontwikkeling van de Runde. Binnen dat geheel vinden diverse overleggen plaats. Een werkgroep is betrokken bij de uitwerking en daarin zijn diverse belangen vertegenwoordigd (o.a. Emmen, SBB, waterschap). Met de lokale bevolking heeft op diverse momenten overleg plaats gevonden over o.a. de bruggen en de inrichting van de landschapselementen Foxel. De door DLG ingeplande uren projectbegeleiding bedragen 700 uur en is conform planning.

4.2. Waterdrager

Over het tweede en derde kwartaal zijn geen nieuwe ontwikkelingen te melden.

Agendapunt 5: Infrastructuur

5.1. Ombouw N33 tot verdubbelde autoweg

Projectleiding: gemeente Stadskanaal

Portefeuillehouder: J. Stavast

Projectleider: M. de Visser

De onderhandelingen met het rijk zijn afgerond en hebben tot een positief resultaat geleid. Het rijk zal 140 miljoen euro bijdragen. Nu is de regio aan zet. De eerste onderhandelingsgesprekken zijn gestart in het eerste kwartaal van dit jaar. Onder leiding van de rijksprojectleider gaat de planstudiefase in.

5.2. Verbetering N366 en N391/Rondweg Emmen

Projectleiding: provincie Groningen

Portefeuillehouder: H. Bleker

Projectleider: A. v.d. Wal

De werkzaamheden voor de aanpak van de kruisingen bij Alteveer (N366) en de Nautilusweg (N374) bij Stadskanaal zijn in het derde kwartaal van start gegaan.

In 2006 en 2007 wordt verder gegaan met planvorming voor de aansluiting Veendam op de N366 en de N33. Hier ligt een duidelijke relatie met de verdubbeling van de N33.

Agendapunt 6: Recreatie en Toerisme

6.1. Vaarverbindingen herstellen

Vaarverbinding Erica – Ter Apel

Projectleiding: gemeente Emmen

Portefeuillehouder: J. Kuper

Projectleider: J. Dijksterhuis/A. Bouwers

Dit project gaat om het realiseren van de laatste 23 kilometer vaarroute in het kader van een nationaal en zelfs internationaal vaartracé. Tegelijk gaat het om een forse financiële inspanning, 32 miljoen euro. Vorig jaar heeft de stuurgroep zich solidair verklaard met het project en is bestuurlijk gelobbyd over de besluitvorming. Op de gemeente Emmen en de Provincie Drenthe na, hebben de meeste partners de besluitvorming afgerond.

Vanuit de gemeente Emmen en de provincie Drenthe is in het derde kwartaal besloten een gebiedsonderzoek te laten uitvoeren naar de kansen (toeristisch, ruimtelijk en economisch), en de zogenaamde spin-off van het realiseren van de vaarverbinding in combinatie met andere bestaande initiatieven en projecten. In het najaar van 2006 worden de uitkomsten verwacht en zal definitieve besluitvorming plaatsvinden.

Vaarverbinding Zuidlaardermeer – Oost-Groningen

Projectleiding: provincie Groningen

Portefeuillehouder: H. Gerritsen

Projectleider: W. Brandsma

Aan de realisatie van het herstel van deze vaarverbinding is ook in het eerste kwartaal van dit jaar volop gewerkt. De voortgang is te volgen via www.varen.veenkolonien.nl.

Daarnaast is en wordt geïnvesteerd in de communicatie met buurtbewoners en omwonenden, bijvoorbeeld in de vorm van een bewonersbulletin. Verder wordt in beperktere (meer bestuurlijke) kring een nieuwsbrief over de vaarverbinding verspreid. Zowel de nieuwsbrieven als de bewonersbulletins zijn te downloaden via www.varen.veenkolonien.nl.

6.2. ‘Tussen Hondsrug en Hummling en Naturpark Moor’

De kern van Belvédère, cultuurhistorische kwaliteiten van het gebied als uitgangspunt voor toekomstige ontwikkelingen, is in dit project vertaald in een visie voor de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het gebied. Die visie, uitgangspunten en projecten hebben veel raakvlakken met de Agenda. Afgesproken is het visiedocument (“Veenland, grensoverschrijdend veengebied tussen Hondrug en Hummling”) te integreren met Agendaprojecten. Ook is “Veenland” meegenomen met de gebiedsstudie in het kader van de vaarverbinding.

Agendapunt 7: ICT

7.1. Veenkoloniaal glasvezeltracé

Projectleiding: gemeente Stadskanaal

Portefeuillehouder: J. Stavast

Projectleider: L. Scholtens –Glazenburg

Via een live-verbinding opende Minister Van der Hoeven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen op 13 november 2006 op Basisschool de Butte in Borgercompagnie de supersnelle glasvezelverbinding. Hiermee is de Veenkoloniën voorzien van één van de snelste ICT voorzieningen van Nederland. Dit project is een voorbeeld van optimale publiek/private samenwerking tussen diverse partijen, waarbij de Agenda vooral een bestuurlijk platform was voor een snelle besluitvorming en grote betrokkenheid van de meeste partners. Ook is via de stuurgroep bereikt dat 150 scholen in de Veenkoloniën hebben kunnen meeliften in dit traject.

7.1.a Vervolg project ICT Breedbandmogelijkheden

De snelle verbinding biedt veel aanknopingspunten, zowel voor bedrijven, combinaties wonen en werken, als ook innovatieve onderwijsinhoudelijke projecten. In het tweede en derde kwartaal zijn de eerste oriënterende gesprekken gevoerd die zullen leiden tot een concreet voorstel over mogelijke vervolgacties op het gebied van (inhoudelijke) breedbandtoepassingen aan de stuurgroep.

Stuurgroep en projectgroep

In het tweede en derde kwartaal heeft de stuurgroep drie keer vergaderd, respectievelijk op 18 mei, 13 juli en 28 september 2006. Hoogtepunten waren de ondertekening op 7 juni van het convenant "Regelruime Regio" met het ministerie van Economische Zaken en de feestelijke bijeenkomst van de eerste Inplaatser in de Veenkoloniën. De stuurgroep heeft financieel bijgedragen aan het project "Sprong over het Veen" en herstel van het station Zuidbroek.

Daarnaast heeft de stuurgroep kennis genomen van de mogelijkheden voor vezelhennep, is ingestemd met een proef van energiegewassen en heeft een bezoek aan Duitsland de stuurgroep inzicht gegeven in allerlei duurzame energiemogelijkheden. Ook heeft de stuurgroep een herzien strategisch communicatieplan en uitvoeringsprogramma vastgesteld.

De projectgroep heeft in het tweede en derde kwartaal twee maal vergaderd (8 juni en 7 september 2006).

Werkzaamheden Projectbureau

In het tweede en derde kwartaal is vanuit het projectbureau veel geïnvesteerd in "het uitdragen" van de nieuwe koers van de Agenda voor de Veenkoloniën. De ronde langs alle partnerorganisaties is gecontinueerd. Naast de gesprekken met het management, wordt ook gesproken met raads- en statengriffies en worden op verzoek van de partners presentaties verzorgd. Deze ronde loopt ook in de komende periode nog door.

Inhoudelijk is vanuit het projectbureau meegewerkt aan diverse projecten. Voor een deel in projectvoorbereiding, zoals de conferentie scholing en werk, de voorbereiding van het convenant en de Kick-Off op 19 september, in het kader van de Regelruime Regio. Verder is gewerkt aan de begeleiding van het haalbaarheidsonderzoek naar vezelhennep, het afronden van het onderzoek Tweederde wegen, het project Inplaatsing melkveehouderij en het Netwerk Brede School. Ook is in de communicatie van alle projecten strategisch en inhoudelijk bijgedragen en is de informatie op de website geactualiseerd.

Per 1 juni 2006 is de projectsecretaris Henk Dijkstra vertrokken bij de Agenda. Henk kon gebruik maken van een aantrekkelijke regeling van de gemeente Stadskanaal. Per 1 september 2006 is hij opgevolgd door Gerry Oudekerk en eveneens per 1 september is Tom Rustebiel als student van de Hanzehogeschool begonnen aan zijn afstudeeropdracht. Per 1 november 2006 is communicatieadviseur, Yvonne Arnst uit dienst getreden. Zij is per 20 november 2006 opgevolgd door Marjan Bodewits. Met de benoeming van Marjan is het projectbureau weer op volle sterkte.